

Spis treści

Wstęp
Średniowieczny świat 8

1.

Epoka cesarstw 12

800–1100

Karol Wielki 742–814

Pierwszy średniowieczny cesarz
w Europie Zachodniej 16

Różwita z Gandersheim ok. 939–ok. 1000

Poetka i dramatopisarka 20

Król Norwegii Olaf I Tryggvason ok. 960–1000

Władca wikingów,
bohater skandynawskiej sagi 23

Fulko III Czarny 972–1040

Budowniczy zamków, książę Andegawenii 26

Ibn Sina (Awicenna) 980–1037

Perski uczony, encyklopedysta 29

Emma z Normandii ok. 980–1052

Żona dwóch królów, matka dwóch królów 33

Odon z Bayeux ok. 1030–1097

Biskup, który zamówił *Tkaninę z Bayeux* 36

Rodrigo Díaz (Cyd) ok. 1043–1099

Bohater rekonkwisty 39

Matylda Toskańska 1046–1115

Hrabina i dowódca wojsk 42

Papież Urban II ok. 1035–1098

Inicjator pierwszej krucjaty 46

Guibert z Nogent ok. 1060–1124

Autor pamiętnika autobiograficznego 49

Anna Komnena ok. 1083–1153

Niezadowolona księżniczka bizantyjska
i pisarka 52

2.

Epoka pewności siebie 56

1100–1200

Opat Suger 1081–1151

Zręczny polityczny kombinator 60

Godfryd z Monmouth ok. 1100–ok. 1155

Popularny pseudohistoryk 64

Godryk z Finchale ok. 1070–1170

Długowieczny kupiec i pustelnik 68

Heloiza ok. 1100–1164

Ofiara tragicznej miłości 71

Al-Idrisi 1099–1165

Kartograf 75

Hildegarda z Bingen 1098–1179

Wybitna mniszka 79

Tomasz Becket 1120–1170

Arcybiskup-męczennik i święty 83

Usama Ibn Munkiz 1095–1188
Arabski wojownik i pisarz 87

Fryderyk I Barbarossa 1122–1190
Cesarz niemiecki 90

Eleonora Akwitańska 1124–1204
„Z gniewu Bożego” królowa Anglii 94

Saladyn 1137–1193
Przywódca muzułmanów w walce
z krzyżowcami 98

Wilhelm Marshal 1147–1219
Mistrz turniejów rycerskich
i mąż stanu 102

Papież Innocenty III ok. 1160–1216
Potężny papież z poczuciem humoru 105

3.

Epoka pełni 110

1200–1300

Czyngis-chan ok. 1160–1227
Największy wędrowny zdobywca 114

Szymon z Montfort 1165–1218
Przywódca krucjaty przeciwko albigensom 118

Dominik Guzmán ok. 1170–1221
Święty. Założyciel Zakonu
Kaznodziejskiego 122

Robert z Wetherby zm. 1225
Prawdziwy Robin Hood 126

Fryderyk II 1194–1250
Cesarz i „podziwienie świata” 129

Mateusz Paryżanin ok. 1200–1259
Kronikarz i artysta 133

Król Norwegii Haakon IV Stary 1204–1263
Władca z aspiracjami 136

Król Francji Ludwik IX 1214–1270
Monarcha-krzyżowiec i święty 139

Aleksander Newski 1220–1263
Rosyjski bohater i święty 143

Tomasz z Akwinu ok. 1225–1274
Filozof, teolog i święty 146

Villard de Honnecourt poł. XIII w.
Rysownik architektury 149

Benedykt Zaccaria ok. 1240–1307
Przedsiębiorca i admirał 152

Jakub z Saint-Georges zm. ok. 1309
Budowniczy zamków 156

Jakub z Molay ok. 1244–1314
Ostatni mistrz zakonu templariuszy 159

Marco Polo ok. 1254–1324
Podróżnik 162

4.

Epoka zarazy 166

1300–1400

Dante Alighieri 1265–1321
Wielki poeta, marny polityk 170

William Lene zm. 1329
Wieśniak, który odniósł sukces 173

James Douglas 1286–1330
Bohater wojny o niepodległość Szkocji 176

Giotto di Bondone ok. 1267–1337
Słynny malarz, celebryta 179

Ryszard z Wallingford ok. 1292–1335
Trędotawy zegarmistrz 182

Jan z Lamouilly pocz. XIV w.
Pionier wykorzystania prochu 186

- Francesco Petrarca* 1304–1370
Poeta z obsesją 189
- Jan Crabbe* zm. 1352
Niepoprawny pirat 193
- Guillaume Cale* zm. 1358
Przywódca powstania chłopskiego 195
- Guy de Chauliac* ok. 1300–1368
Ojciec chirurgii 199
- Karol IV Luksemburski* 1316–1378
Cesarz i król Czech – budowniczy Pragi 203
- Piotr IV Aragoński* 1319–1387
Ceremonialny monarcha 207
- Coluccio Salutati* 1331–1406
Urzędnik publiczny i humanista 210
- Katarzyna ze Sieny* 1347–1380
Uciążliwa, ale niezwykła
kobieta i święta 213
- John Hawkwood* ok. 1320–1394
Najemnik 217
- Jan z Gandawy* 1340–1399
Żołnierz i mąż stanu 221
- Geoffrey Chaucer* ok. 1340–1400
Urzędnik celny i poeta 225
- Jean Froissart* ok. 1337–ok. 1404
Piewca świata rycerskiego 229
- Jan Žižka* ok. 1360–1424
Ociemniały przywódca husytów 244
- Joanna d'Arc* ok. 1412–1431
Dziewica Orleańska, święta 248
- Filippo Brunelleschi* 1377–1446
Architekt 251
- Taccola* 1382–1453
Archimedes ze Sieny 254
- Clara Sanuto* pocz. XV w.
Rozwiązała przeorysza z Wenecji 257
- Małgorzata Andegaweńska* 1430–1482
Kontrowersyjna królowa Anglii 260
- Jan Gutenberg* ok. 1400–1468
Wynalazca i marny przedsiębiorca 264
- Karol Zuchwały* 1432–1477
Chorobliwie ambitny książę Burgundii 267
- Piero della Francesca* ok. 1415–1492
Malarz i matematyk 271
- Bibliografia* 274
Źródła cytatów 279
Podziękowania 282
Źródła ilustracji 282
Indeks 284

5.

Epoka przemian 232

1400–1500

Timur Chromy 1336–1405
Bicz Boży 236

Boucicaut 1366–1421
Rycerski bohater 240